

Onderwerp: Kadernota 2026

Ons kenmerk: 2025-027646

Nummer.

Elst, 13 mei 2025

AAN DE RAAD

1. Voorstel

1. De Kadernota 2026 vast te stellen.

2. Inleiding

Met dit document biedt het college de gemeenteraad de Kadernota 2026 aan. De Kadernota 2026 is de opmaat naar de Programmabegroting 2026.

Welke keuzes hebben we gemaakt?

In 2026 en verder staan we voor een aanzienlijke financiële uitdaging. De verwachting is dat we te maken krijgen met een structureel tekort van zo'n € 5 miljoen in 2026. Dit tekort is voornamelijk het gevolg van een korting van het Rijk op onze beschikbare middelen en de hogere uitgaven voor Jeugdzorg en Wmo. We moeten meer doen, maar krijgen van het Rijk niet genoeg middelen hiervoor. Om dit tekort te dekken, stellen wij in deze kadernota concrete maatregelen voor. Maatregelen die in onze ogen noodzakelijk zijn om onze gemeente ook de komende jaren financieel gezond te houden.

We hebben keuzes gemaakt. We stellen sommige plannen uit of voeren ze eenvoudiger uit. We stoppen met activiteiten die alleen konden dankzij tijdelijk geld van het Rijk – als dat geld er niet meer is. We kijken ook kritisch naar onze eigen organisatie. Wat kan slimmer of goedkoper? Het onderhoud in de openbare ruimte en de buitengebieden houden we op peil, maar beperken dat tot het noodzakelijke. We doen een groter beroep op wat mensen zelf kunnen en we kijken bijvoorbeeld eerst naar groepsbehandeling in plaats van individuele behandeling. Ook stellen we duidelijke grenzen aan inwoners voor vergoedingen, regels en budgetten.

We dragen er zorg voor dat we vroegtijdig de gevolgen van de maatregelen uitleggen en communiceren.

Waar zetten we op in?

We houden ambities voor de toekomst van Overbetuwe. Onze plannen omvatten belangrijke investeringen in de leefbaarheid van onze gemeente. In de Kadernota lichten we deze keuzes verder toe.

Toelichting financieel perspectief

Het college presenteert voor 2029 een sluitend structureel perspectief, waarbij keuzes zijn gemaakt om hiertoe te komen. De uitgangspunten van de keuzes zijn in de Kadernota toegelicht. De ontwikkeling van het financiële perspectief ziet er als volgt uit:

(bedragen x € 1.000)				
	2026	2027	2028	2029
Meerjarenperspectief na Voorjaarsnota 2025	-6.349	-6.055	-6.200	-5.837
30% Lastenverzwaring				
Extra inkomsten OZB	774	1.274	1.525	1.525
Kostendekkendheid (bouw)leges	200	200	200	200
Kostendekkendheid marktgelden	16	16	16	16
Herinvoering leges evenementenvergunningen	10	10	10	10
	1.000	1.500	1.751	1.751
70% Ombuigingen per domein				
Domein Sociaal	1.381	1.749	1.999	2.451
Domein Fysiek	720	900	975	1.025
Domein Dienstverlening	398	557	617	617
	2.499	3.206	3.591	4.093
Incidentele dekking				
Vrijval kapitaallasten grote investeringsprojecten	1.000	1.000	1.000	-
Inzet algemene reserve	1.850	349	-	-
	2.850	1.349	1.000	0
Meerjarenperspectief Kadernota 2026	0	0	142	7
Incidentele lasten en baten	2.850	1.349	1.000	0
Structureel perspectief Kadernota 2026	-2.850	-1.349	-858	7

We hebben in de kadernota aangegeven hoe we de tekorten in de komende jaren gaan dekken. De effecten van de ombuigingen hebben we bij de verschillende voorstellen weergegeven.

Noodzakelijke uitgaven als gevolg van gewijzigde wet- of regelgeving of reeds genomen besluiten door de raad, zijn in de kadernota meegenomen.

Zoals gebruikelijk gaan we in de kadernota ook dieper in op de financiële kaders; het college legt hiermee de uitgangspunten voor die van belang zijn voor het opstellen van de meerjarenbegroting.

3. Doel en beoogd effect

Met deze kadernota legt de gemeenteraad een solide (financieel) kader vast die de opmaat vormt voor een structureel sluitende meerjarenbegroting in 2029.

4. Argumenten

1.1. De kadernota voldoet aan de gestelde eisen voor repressief toezicht.

Om in aanmerking te komen voor repressief toezicht dient het begrotingsjaar structureel en reëel in evenwicht te zijn. Dat wil zeggen dat de structurele baten in het jaar de structurele lasten afdekken en dat de ramingen realistisch zijn. Voorliggende kadernota voldoet aan deze criteria.

Het belangrijkste risico is de ontwikkeling van de inflatie en de effecten hiervan op de verschillende uitgaven in de (meerjaren-)begroting. Daarnaast kan het meerjarenperspectief nog worden beïnvloed door de uitkomsten van de Meicirculaire 2025.

Voor de financiële opbouw van het meerjarenperspectief verwijzen we naar het financieel deel van de kadernota.

- a. Energietransitie
- b. Circulaire Economie
- c. Klimaatadaptatie

Bovengenoemde drie onderwerpen zijn benoemd in de Kadernota 2026 bij de beleidsvoornemens.

3 juni Informatiebijeenkomst raad
10 juni Inspraakavond bewoners en instanties
19 juni 9.00 uur uiterste termijn technische vragen, uiterlijk 20 juni ambtelijke reactie
26 juni 9:00 uur uiterlijk aanleveren concept-moties en -amendementen door de raad bij de griffie
1 juli vanaf 17.00 uur Kadernotaraad

De raad is geïnformeerd over een [communicatieplan](#) over de kadernota inclusief de effecten van de ombuigingen. Belangrijk onderdeel van dit communicatieplan is dat we hebben aangegeven op welke wijze we de belanghebbenden tijdig informeren over de effecten van de ombuigingen.

De gemeente is verantwoordelijk voor een zorgvuldig financieel beheer en doelrealisatie en stelt daarom een Kadernota 2026 op als voorloper van de (verplichte) Programmabegroting 2026.

n.v.t.

R.P. Hoytink-Roubos

9. Relevante stukken

1. Kadernota 2026 incl. bijlagen
2. Concept-Raadsbesluit Kadernota 2026

Portefeuillehouder: Wethouder Rik van den Dam

De behandelend ambtenaar is Jouke Haringsma. Technische vragen dienen uiterlijk donderdagmorgen 09.00 voor de informatie avond te worden gesteld via

griffie@overbetuwe.nl